

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

*Domeniul privind prevenirea torturii și a altor pedepse
ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție*

*Domnului Comisar șef de poliție Ionuț Calenciuc, Director
Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți
Str. Perilor, nr. 2, Rădăuți 725400
Județul Suceava*

08 -10- 2024

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 30434 / 1 OCT. 2024

Stimate aomnule Director,

Urmare a vizitei efectuate la Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți, județul Suceava vă transmitem anexat Raportul de vizită cuprinzând aspectele constatate și recomandările formulate în acest context.

Conform art. 44 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, instituția vizitată are obligația de a transmite un răspuns motivat privind propunerile și recomandările cuprinse în raportul de vizită, cu indicarea punctului de vedere față de cele constatate, a termenului motivat în care vor fi luate măsuri pentru conformarea cu conținutul acestora sau, dacă este cazul, a motivelor pentru care nu se poate conforma.

Cu considerație,

Adjunct al Avocatului Poporului,

Ionel Nicolae

Întocmit, Consilier Maria Lepadatu *Maria*

AVOCATUL POPORULUI

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

Aprob,
Avocatul Poporului

Raport

privind vizita desfășurată la Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți, județul Suceava

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare
2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare
3. Recomandări

Bacău – 2024

1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare.

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, în sensul art. 4 din OPCAT.

În temeiul OPCAT, precum și a art. 4, art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea imputernicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, în data de 19.08.2024, a fost efectuată o vizită la Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți, județul Suceava, având ca obiective consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, precum și verificarea altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, care pot apărea în timpul vizitei.

Echipa de vizitare a fost formată din: doamna Maria Lepadatu și domnul Dragoș-Gelu Balan, consilieri ai Centrului Zonal Bacău al instituției Avocatul Poporului, domnul Adrian Colibaba, medic, colaborator extern al instituției Avocatul Poporului, precum și doamna Didina Obreja, reprezentant al organizației neguvernamentale Asociația TREBUIE Bacău.

2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare.

Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil (C.R.P.C.S.A.) Rădăuți este organizat și funcționează în temeiul art. 18 din Constituția României, a Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare, a Ordonanței Guvernului nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit protecție internațională sau un drept de ședere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European, cu modificările și completările ulterioare, a Hotărârii Guvernului nr. 639/2007 privind structura organizatorică și atribuțiile Oficiului Român pentru Imigrări, cu modificările și completările ulterioare, a Legii nr. 291/14.11.2008 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați și Organizația Internațională pentru Migrație privind evacuarea temporară în România a unor persoane aflate în nevoie urgentă de protecție internațională și relocarea ulterioară a acestora etc., precum și a Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 130/2016 pentru aprobarea Regulamentului de ordine interioară a centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil.

C.R.P.C.S.A. Rădăuți este o structură specializată a Ministerului Afacerilor Interne (M.A.I.), fără personalitate juridică, care își desfășoară activitatea în Municipiul Rădăuți, având în aria de competență județele Suceava, Botoșani, Iași și Neamț.

Centrul cooperează cu celelalte structuri ale M.A.I. și ale Serviciului Român de Informații, cu organisme internaționale, fundații și organizații neguvernamentale care activează în domeniul specific. Totodată colaborează, potrivit prevederilor actelor normative în vigoare, cu autorități publice, societăți, operatori economici, precum și persoane fizice. Asigură respectarea prevederilor tratatelor, acordurilor, convențiilor și protocoalelor încheiate, la care România este parte, a regulamentelor și directivelor europene cu privire la condițiile de recepție, statutul, regimul, stabilirea statutului membru responsabil și integrarea în societate a persoanelor care solicită sau au obținut o formă de protecție în România.

Categoriile beneficiare ale serviciilor sociale acordate în centru sunt:

- Solicitanții de azil (cetățenii străini sau apatrizii care și-au manifestat voința de a obține protecție internațională în România, atât timp cât procedura de azil cu privire la cererea lor nu s-a finalizat);
- Beneficiarii unei forme de protecție în România (cetățenii străini sau apatrizii cărora li s-a recunoscut statutul de refugiat sau li s-a acordat protecția subsidiară).

La data efectuării vizitei, organigrama Centrului Regional Rădăuți cuprindea 55 de poziții, majoritatea fiind ocupate, cu **excepția a 2 posturi de fochist**. Din informațiile primite de la personalul centrului a reieșit că, pe parcursul anului 2024, fuseseră organizate concursuri, ultimul post ocupat fiind cel de asistent medical la Compartimentul medical.

Membrii echipei de vizitare consideră necesar să se efectueze demersurile legale pentru ocuparea tuturor posturilor vacante, în scopul asigurării, în condiții optime, a tuturor activităților aferente cazării solicitanților de azil.

Pentru întreg personalul existau programe de pregătire profesională generală, specifică fiecărei linii de muncă, pregătire sportivă și tragere cu armamentul din dotare. Periodic se organizau la nivel național cursuri/seminarii de pregătire profesională specifică pentru anumite categorii de personal. De asemenea, personalul angajat al unității avea fișe de aptitudine profesională avizate de medicul de medicina muncii, pentru anul în curs.

Totodată, pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă au fost amenajate spații administrative pentru personalul I.G.I. și al organizațiilor care desfășoară activități în centru, pe o suprafață de 500 mp, constând în 5 grupuri de containere (în total 23 containere), compartimentate, utilizate, dotate logistic prin proiecte finanțate de EUAA. Au fost organizate și sesiuni de informare online și față în față sub egida EUAA, precum și vizite de studiu/documentare în statele membre UE, pentru implementarea politicilor comune în domeniul integrării.

În perioada ianuarie -iulie 2024 nu au existat cazuri de aplicare a unor sancțiuni disciplinare personalului centrului, ca urmare a unor sesizări ale solicitanților de azil.

Referitor la fondurile alocate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților din centru, acestea au fost apreciate de personalul unității ca fiind suficiente desfășurării în mod corespunzător a activității centrului.

Centrul Regional Rădăuți are o capacitate de 130 de locuri la regim deschis și 10 locuri la regim închis (pentru cazarea persoanelor cu un anumit grad de risc pentru siguranță națională.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

măsură dispusă de un organ judiciar/procuror), cu posibilitatea extinderii cazării până la 150 de locuri. Conform informațiilor furnizate de către personalul centrului, spațiul destinat regimului închis nu fusese folosit în anul 2024, până la data vizitei.

La momentul vizitei, în centru erau găzduite 25 de persoane, dintre care 6 persoane proveneau din Irak, 6 din Siria, 4 din Afganistan, 2 din Palestina, 2 din Kenya, 2 din Uganda, 1 din Iran, 1 din Cuba și 1 din Armenia. Conform informațiilor furnizate de către conducerea centrului, 16 persoane erau solicitanți de azil, iar 22 de beneficiari aveau protecție internațională. În cursul anului 2021 și în trimestrul I 2022 un număr de 204 străini a obținut o formă de protecție, astfel: 174 de persoane protecție subsidiară și 30 de persoane statut de refugiat.

Conform informațiilor furnizate de către personalul centrului, accesul la asistența materială se realizează pentru solicitanții de azil prin analizarea situației materiale, ca urmare a depunerii cererii de azil sau reevaluarea acesteia pentru persoanele ce au fost amânate de la plata ajutorului financiar la momentul cazării/recazării. Astfel, în perioada 01.01.2023-19.07.2024, au fost întocmite 702 note – raport privind situația materială a solicitanților de azil nou veniți în centru, din care pentru un număr de 128 solicitanți de azil s-au întocmit documentele necesare în vederea amânării de la plată a ajutorului financiar, iar pentru ceilalți 680 solicitanți s-au întocmit documentele necesare în vederea achitării ajutorului material, 4 solicitanți de azil nu au solicitat acordarea ajutorului financiar. Totodată s-au solicitat un număr de 8 reevaluări ale situației financiare pentru persoanele ce au fost amânate de la plata ajutorului financiar la momentul cazării/recazării. În urma reevaluării s-a stabilit că, pentru 3 persoane pentru care s-a dispus suspendarea de la plata ajutorului financiar, poate fi reluată plata ajutorului financiar la termenele constatate.

Cuantumul total al alocației financiare pentru solicitanții de azil în anul 2023- 2024 a fost de 32 lei/zi = 20 lei/zi alocație hrană și 12 lei/zi alte cheltuieli, acordat în conformitate cu modificările art.55, alin.1 și alin.2 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr.122/2006 privind azilul în România, aprobate prin H.G. nr.1251/2006, modificări prevăzute în H.G. nr.277, cu aplicare de la 27.02.2022.

Pentru beneficiarii unei forme de protecție, drepturile sociale s-au asigurat prin acordarea asistenței financiare timp de 3 luni, conform O.G. nr.44/2004, cu modificările și completările ulterioare pentru 137 beneficiari, prin întocmirea dosarelor pentru obținerea ajutorului nerambursabil din partea A.J.P.I.S. Suceava de care au beneficiat 128 persoane. În perioada de referință (anul 2023 până la data efectuării vizitei) un număr de 51 beneficiari înscrși în programul de integrare au fost cazați în locuințe individuale, 13 beneficiari prin Proiectul J.R.S. "O nouă casă în România", iar restul participanților au beneficiat de cazare în centru, cu plata chiriei, după primirea ajutorului nerambursabil. Unui număr de 9 beneficiari li s-a subvenționat chiria în centru timp de două luni prin Proiectul FAMI "Integrare în societatea românească Inte-RO" implementat de fundația ICAR. Totodată s-au întocmit dosare ce au fost înaintate prin D.A.S. Rădăuți la A.J.P.I.S. Suceava pentru obținerea alocațiilor de stat pentru copii, unui număr de 23 minori.

Conform informațiilor primite de la personalul centrului, asistarea persoanelor vulnerabile se realizează în funcție de specificul nevoilor fiecărui solicitant de azil persoană vulnerabilă, personalul I.G.I. acordând asistență, conform competențelor, sau realizând referirea/notificarea persoanelor vulnerabile către specialiști și instituțiile specializate în completarea asigurării

asistenței/serviciilor, conform competențelor specifice (D.G.A.S.P.C./ANITP). În evidența Centrului Rădăuți s-a aflat în anul 2023 și semestrul I 2024 un număr de 76 persoane vulnerabile, solicitanți de azil în procedură administrativă și 71 beneficiari ai unei forme de protecție, înscriși în Programul de integrare, fiind asistate direct de către I.G.I. – C.R.P.C.S.A. Rădăuți, dintre care 30 de persoane vulnerabile au fost îndrumate la alte instituții specializate (unități școlare, A.J.P.I.S. Suceava, D.G.A.S.P.C. Suceava).

În ceea ce privește condițiile de cazare, Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți era format din două pavilioane pentru cazare, la care fuseseră adăugate mai multe containere cu 2 paturi, chiuvetă, iluminat și încălzitoare electrice.

Unul dintre pavilioanele pentru cazare străini avea o capacitate de 100 de locuri în regim deschis, distribuite în 9 dormitoare și 10 locuri în regim închis într-un spațiu special amenajat. Persoanele cazate aveau la dispoziție o bucătărie pentru pregătirea hranei, două grupuri sanitare (separate pentru femei și pentru bărbați) prevăzute cu dușuri separate, pentru femei și bărbați, un club, o sală de sport, o cameră de rugăciuni și o cameră de joacă sau consiliere pentru copii. Camerele nu erau dotate cu grup sanitar și duș, mobilierul din camere fiind format din paturi metalice suprapuse, cu saltele, dulapuri metalice pentru haine, cu mese și scaune, cuiere, calorifere. Persoanele custodiate în Centru la data vizitei erau distribuite în camere conform propriilor opțiuni, astfel că echipa de vizită a putut observa camere în care se aflau doar o persoană, iar în altele erau mai multe persoane, în funcție de cât de numeroasă era familia din care făceau parte. La momentul efectuării vizitei, majoritatea persoanelor din centru se aflau în camere la rugăciune sau odihnă.

Cele două toalete și camerele pentru duș erau organizate separat pentru femei și bărbați, structura lor fiind în măsură să asigure intimitatea celor care le foloseau. Erau dotate cu câte 4 chiuvete, 3 wc-uri turcești și 7 cabine de duș. Băile fuseseră renovate în anul 2023, starea de igienă fiind corespunzătoare.

Bucătăria comună fusese renovată, era dotată cu aragaze, chiuvete și mese metalice noi și curate. Nu era dotată cu frigider sau veselă, motivat de faptul că persoanele cazate în Centru le mutaseră în camerele proprii. Echipa de vizită a putut observa că starea de igienă era corespunzătoare, pavimentul și faianța de pe pereți erau noi și igienizate, iar coșurile pentru depozitarea deșeurilor menajere erau curate. De asemenea, membrii echipei de vizitare au observat că toată bucătăria fusese reorganizată, astfel încât erau asigurate condiții corespunzătoare de igienă, de pregătire și depozitare a alimentelor, **fiind necesar să se continue activitățile de igienizare.**

Cel de-al doilea pavilion, destinat cazării persoanelor vulnerabile, avea o capacitate de 30 de locuri, era o clădire nou renovată, cu două nivele (P+1), dotată cu aparat de aer condiționat în fiecare cameră și geamuri termopan. Pentru persoanele cu dificultăți locomotorii era amenajată o rampă de acces.

Clădirea cuprindea camere de cazare, oficii pentru prepararea hranei, sală pentru servit masa, toalete și camere de duș, săli pentru depozitarea produselor alimentare, sală de joacă pentru copii. Curățenia pavilionului era efectuată de persoanele cazate în centru, în acest pavilion membrii echipei de vizitare observând că **starea de igienă și curățenia în zona de cazare nu erau corespunzătoare, pereții, pavimentul și camerele fiind murdare și neîngrijite.**

Conform informațiilor furnizate de către personalul centrului, în ultima perioadă, la Centrul Regional Rădăuți au fost efectuate numeroase lucrări de îmbunătățire a condițiilor de cazare, printre care menționăm: reabilitarea grupurilor sanitare din primul pavilion de cazare (refacere instalații, înlocuire placaje ceramice, înlocuire obiecte sanitare); înlocuire uși, fiind montate unele cu tâmplărie PVC, prevăzute cu feronerie antipanică (deschidere facilă din interior); repararea grupurilor sanitare din Pavilionul de cazare a persoanelor vulnerabile; refacerea placajelor ceramice ale scârilor de la intrarea în Pavilionul de cazare a persoanelor vulnerabile și accesul în cabinetul medical etc.

De asemenea, ca un exemplu de bune practici identificat la Centrul Rădăuți, menționăm că, pentru toate categoriile de persoane vulnerabile, într-un termen de câteva luni, a fost construită o clădire cu o suprafață de 400 mp, cu spații modern utilizate, destinate desfășurării activităților de consiliere, educaționale, recreative, sportive, spații destinate mamei și copilului etc.

Asistența medicală la nivelul Centrului Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Galați era asigurată în continuare de trei asistenți medicali. Era vacant un post de ofițer specialist medic în cadrul Compartimentului Medical. În situațiile care necesitau o intervenție medicală în afara programului normal de lucru era anunțată telefonic asistenta medicală și în funcție de situația concretă se luau măsurile necesare. Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se ia măsurile legale pentru încheierea unui contract de colaborare cu un medic de familie sau medicină internă.

Centrul avea un cabinet medical cu Autorizație Sanitară de Funcționare emisă de Direcția Medicală din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, o sală de tratamente și un izolator destinat cazării temporare a persoanelor diagnosticate cu boli infecto-contagioase. Erau întocmite fișe medicale pentru toți solicitanții de azil din centru, existând de asemenea și un registru de internări precum și un registru de consultații și tratamente medicale.

Activitatea cabinetului medical este consemnată în registrul medical de consultații al centrului. La intrarea în centru fiecare solicitant este examinat medical și se completează fișa medicală, se atașează o copie a dosarului medical personal dacă există.

Evenimentele medicale zilnice ale beneficiarilor (pansamente, medicație, monitorizare parametri vitali, glicemie etc.) sunt consemnate în registrul medical de către asistenții medicali ai centrului.

Copii aflați în Centru sunt înscrși în evidențele medicilor de familie din oraș.

Cabinetul medical este dotat corespunzător: având dulap de urgențe, medicație, pat de consultații, stativ perfuzii, defibrilator manual Rescue Life vers. 2.3 march 2010 (care poate fi folosit doar de către medic în lipsa electrozilor de defibrilare automată externă), trusă de mică chirurgie, tăviță renală, dulap cu medicație psihoactivă sub cheie. **Cu privire la acest aspect, Membrii echipei de vizitare consideră oportun să se ia măsuri pentru achiziționarea unor electrozi de unică folosință pentru defibrilare automată externă, doi pentru copii și doi pentru adulți, astfel încât defibrilatorul să poată fi utilizat de către asistenții medicali în absența medicului, sau de către orice angajat al centrului care a efectuat un curs de prim ajutor de bază.**

Totodată, o atenție deosebită trebuie acordată de către **personalul medical și completării genții de urgență după ce a fost folosită la un caz medical, dulapul de urgență să prezinte afișat interacțiunile medicamentoase deosebite.**

În registrul de triaj/intrări se regăsesc pe anul 2024 – 34 intrări; iar pe anul 2023 – 604 intrări, centrul având cerințe medicale frecvente pentru monitorizări medicații primite din spital sau de la medicii de familie, pentru afecțiuni instalate, pansamente, administrări injecții im/iv etc.

Din discuțiile purtate cu personalul medical și din studierea documentelor a rezultat faptul că realizarea consultațiilor și prescrierea de tratamente medicale se făceau în continuare cu informarea beneficiarilor, care ulterior exprimau consimțământul semnând documentele medicale întocmite. Comunicarea se realiza în limba engleză sau se putea apela la serviciile unui traducător.

La data sosirii persoanelor în centru era efectuată în continuare o consultație medicală de triaj indiferent de ora sosirii și înainte de orice alt act procedural sau de cazarea efectivă. Se urmărea în primul rând eventuala situație a unor probleme acute de sănătate iar în cazul prezenței acestora se apela la Sistemul Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112, iar persoana respectivă era trimisă la Spitalul Rădăuți pentru îngrijiri medicale de specialitate. Ulterior în termen de 24-72 de ore de la intrarea în centru persoanele se prezentau la cabinetul medical unde erau evaluate.

Referitor la activitatea de asistență socială desfășurată în cadrul Centrului, în Organigrama Compartimentului Integrare și Asistență Socială erau prevăzute 5 posturi, dintre care 3 posturi de ofițer și 2 posturi de agent. Există un singur post de asistent social (ofițer), ceilalți 4 angajați având atribuții generice. Asistentul social era angajat al Centrului din luna aprilie 2023 și îndeplinea toate condițiile de ocupare a postului și de exercitare a profesiei prevăzute de Legea nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social în România.

Potrivit Fișei postului, asistentul social executa activități pe linie de integrare, cazare și asistență socială și urmărea facilitarea integrării sociale a beneficiarilor unei forme de protecție și a străinilor care au drept de ședere pe teritoriul României prin asigurarea accesului la drepturile prevăzute de lege, derula activității specifice de acomodare culturală și consiliere.

De asemenea, asistentul social executa activități pe linia asistenței acordate solicitanților de azil, în condițiile legit. În continuare, documentul sus-amintit mai prevedea că asistentul social colabora cu autoritățile din raza de competență a centrului, precum și cu ONG-urile cu atribuții în asistența solicitanților de azil și integrarea străinilor cu drept de ședere și beneficiarilor protecției internaționale și coordona, în baza mandatului încredințat, activitățile privind integrarea străinilor sus-menționați.

Accesul la educație al beneficiarilor centrului se realiza prin înscrierea acestor, atât a minorilor cât și a adulților, la cursuri de limbă română la unitățile școlare desemnate de Inspectoratul Școlar Județean Suceava. În acest sens, reprezentanții Centrului desfășurau demersurile necesare către Inspectoratul Școlar pentru constituirea Comisiei de evaluare a participanților la cursul pregătitor intensiv de limbă română și eliberarea certificatelor de competență. În anul școlar 2023-2024 au fost înscriși la cursurile de limbă română 37 adulți și 18 minori, iar la evaluare au participat 18 cursanți, 9 adulți și 9 minori, toți cei 18 obținând certificate de competență lingvistică. Potrivit informațiilor furnizate de conducerea centrului, Inspectoratul Școlar Județean este responsabil cu organizarea cursurilor de limbă română, cu frecvența de 3

ori/săptămână în sesiuni a câte 2 ore, în baza unei planificări întocmite anual, cu desemnarea unităților școlare și a profesorului înainte de începerea fiecărui an școlar, precum și cu evaluarea competențelor lingvistice, după finalizarea cursului, sub coordonarea IGI, care desfășoară activitățile de informare/consiliere, ține evidența și monitorizează prezența.

Pentru completarea serviciilor de tip educațional, Centrul a încheiat 5 parteneriate educaționale în scopul colaborării interinstituționale cu: Colegiul "Andronic Motrescu" din Rădăuți, Școala Gimnazială "Ion Irimescu" din Fălticeni, Școala Gimnazială "Dr. Simion și Metzia Hij" din Volovăț, Grădinița cu Program Prelungit "Prichindelul" din municipiul Rădăuți și Școala Gimnazială nr.2 Iaslovăț. Parteneriatele s-au concretizat în dotarea bibliotecii Centrului și asigurarea cu materiale didactice și rechizite necesare predării limbii române la standarde optime.

Totodată, specialiștii Centrului organizau lunar consilieri colective privind normele de conduită și igienă, facilitarea accesului la servicii sociale și prevenirea infraționalității, modificări legislative privind drepturile de care puteau beneficia participanții la programele de integrare. În funcție de calendarul sărbătorilor legale și internaționale se organizau activități socioculturale, educaționale și recreative.

Dreptul la informare al beneficiarilor Centrului era asigurat, prin punerea la dispoziția acestora a pliantelor tipărite în 9 limbi de circulație internațională și limbi vorbite de majoritatea beneficiarilor Centrului (franceză, engleză, araba, kurdă, urdu, farsi, pashtu, ucraineană, rusă). De asemenea, pe monitoarele amplasate în Centru rula regulamente și alte informații esențiale pentru migrații în cele 9 limbi străine enumerate mai sus. La club și pe holuri existau televizoare racordate la furnizorul local de servicii de televiziune și internet prin cablu, dar exista și o tablă inteligentă la club, precum și televizoare prin intermediul cărora puteau fi accesate programe Tv din țările de origine sau în limbile vorbite de beneficiari. Deși exista o bibliotecă în Centru, totuși membrii echipei de vizitare au apreciat că ar fi necesară completarea fondului de carte al acesteia cu mai multe cărți, reviste sau alte publicații în limbile vorbite de beneficiarii centrului sau în limbi de circulație internațională. În acest sens membrii echipei de vizitare apreciază că centrul ar trebui să pună la dispoziția beneficiarilor publicații în limbile vorbite de aceștia și în limbi de circulație internațională. Acest aspect ar putea fi realizat prin identificarea unor surse de achiziționare sau prin donații, inclusiv cu sprijinul organizațiilor neguvernamentale partenere.

Serviciile oferite de Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți erau completate de Fundația Icar, Organizația Salvați Copiii și Consiliul Național Român pentru Refugiați (CNRR). Organizațiile neguvernamentale care activau în Centru ofereau servicii suplimentare sau complementare celor oferite de Centru beneficiarilor: cursuri de limbă română (suplimentar față de cele oferite de Inspectoratul Școlar Județean Suceava), asistență psihologică individuală și de grup, organizarea de activități culturale și recreative, decontarea unor analize medicale, plata chiriei, decontarea taxelor de grădiniță și internat/cantina, asistență juridică acordată individual sau în grup, traducere, interpretare, mediere, acompaniere, îndrumare privind gestionarea unor situații specifice, consiliere psiho-socială etc.

Astfel, **Organizația "Salvați Copiii"**, în cadrul Proiectului "*Protecția copiilor solicitanți de azil și refugiați - răspuns Ucraina*" finanțat din fonduri asigurate de Salvați Copiii Internațional

desfășura următoarele activități principale atât pentru minori, cât și pentru însoțitorii acestora: informări privind serviciile existente și modalitățile de accesare ale acestora, măsuri de sprijin disponibile, aspecte culturale specifice ale țării gazdă, despre procedura de azil, reîntregirea familiei, căutarea familiei, returnarea voluntară, traducere, interpretare, mediere, acompaniere, îndrumare privind gestionarea unor situații specifice, consiliere psiho-socială, ajutor la teme, cursuri de pregătire/alfabetizare, activități recreative, acomodare culturală, excursii, etc.

Fundația „**Consiliul Național Român pentru Refugiați**”, în cadrul Proiectului „*Advocacy pentru acces la teritoriu, procedura de azil, protecția copilului și integrarea refugiaților*”, finanțat de Agenția ONU pentru Refugiați (UNHCR), desfășura următoarele activități în cadrul Centrului:

- Informarea și consilierea persoanelor cazate cu privire la accesarea drepturilor socio-economice în România;
- Aplicarea de chestionare predefinite și evaluarea nevoilor persoanelor de interes;
- Colectarea de date cu privire la numărul, vârsta și țara de origine a persoanelor cazate. Evaluarea, prin discuții individuale și prin metoda de focus grup, a experienței în zona de frontieră, a nevoilor comunității, precum și a planurilor de integrare în România;
- Organizarea de sesiuni tematice și evenimente socio-culturale în scopul creșterii gradului de informare a comunității și facilitării integrării;
- Distribuirea de materiale de informare cu privire la drepturile și obligațiile pe teritoriul României.

În timpul vizitei în Centru a fost verificat modul de respectare a drepturilor persoanelor cu deficiențe locomotorii și s-a constatat că exista rampă de acces pentru persoanele care se deplasau cu ajutorul fotoliului rulant și existau și 2 băi accesibilizate pentru uzul persoanelor cu dizabilități motorii. De asemenea, Centrul dispunea de cârje, cadre de deplasare și fotolii rulante care puteau fi puse la dispoziția beneficiarilor, în funcție de nevoi. În plus, Centrul dispunea de un corp de clădire separat (pavilion), destinate cazării persoanelor vulnerabile: familii monoparentale, persoane cu dizabilități, persoane care necesitau cazare separată din diverse motive, minori neînsoțiți etc.

Persoanele care doreau să desfășoare activități sportive individuale sau de grup aveau la dispoziție un teren de sport, precum și materiale și echipamente sportive care se aflau în dotarea Centrului.

Beneficiarii centrului aveau la dispoziție o cameră de rugăciuni pentru practicarea religiei. **Potrivit observațiilor membrilor echipei de vizitare, camera nu oferea “condiții ideale” pentru practicarea religiei. În acest sens, membrii echipei de vizitare apreciază că atmosfera din camera de rugăciune poate fi îmbunătățită prin amenajarea acesteia cu mobilier sau alte obiecte, care pot crește confortul persoanelor care o folosesc, dar și pentru a fi în acord cu normele religioase ale utilizatorilor.** De asemenea, beneficiarii puteau merge la bisericile din orașul Rădăuți pentru slujbe sau alte activități moral-religioase, în funcție de confesiunea religioasă căreia îi aparțineau sau de preferințe.

Exercitarea dreptului la muncă se realiza prin înscrierea beneficiarilor la Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă sau la Agenția Locală de Ocupare a Forței de Muncă Rădăuți în căutarea unui loc de muncă sau ca urmare a participării la burse ale locurilor de muncă, a

diseminării ofertelor angajatorilor în centru, ori prin eforturi personale. În acest sens au fost susținute campanii de informare în centru, folosind resurse materiale de la Biroul Migrație Suceava și Inspectoratul Teritorial de Muncă Suceava privind condiții de angajare, drepturi, legislația muncii, precum și un număr de 20 diseminări de oferte de la angajatori locali și de la Agenția Locală de Ocupare a Forței de Muncă Rădăuți, în urma cărora s-a realizat angajarea în muncă pentru un număr de 20 beneficiari - 15 beneficiari ai unei forme de protecție și 5 solicitanți de azil.

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

a) Conducerii Inspectoratului General pentru Imigrări să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Asigurarea serviciilor corespunzătoare beneficiarilor, prin angajarea de personal pe posturile vacante, având în vedere că la data efectuării vizitei erau vacante unele posturi (medic, fochist etc.).
2. Asigurarea fondurilor necesare pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare și de igienă din centru (înlocuirea instalațiilor uzate, achiziționarea de mobilier și aparatură, igienizarea saltelelor, amenajarea camerei de rugăciune, suplimentarea fondului de materiale informative etc.).
3. Îmbunătățirea asistenței medicale prin asigurarea efectuării unor cursuri de prim ajutor pentru personalul medical – asistenții medicali sau altă persoană desemnată de centru și prin achiziționarea unor electrozi de unică folosință pentru defibrilare automată externă.

b) Conducerii Centrului Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți, județul Suceava să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Efectuarea demersurilor pentru continuarea igienizării spațiilor de cazare și pregătire a hranei, prin igienizarea acestora, înlocuirea instalațiilor uzate, achiziționarea de mobilier și aparatură, igienizarea saltelelor etc.
2. Antrenarea și îndrumarea beneficiarilor în activități de igienizare și autogospodărire, având în vedere că la data efectuării vizitei starea de igienă din centru era necorespunzătoare.
3. Suplimentarea fondului de materiale informative (cărți, dicționare publicații) aflate în dotarea centrului cu volume de carte, reviste sau alte publicații în limbile vorbite de rezidenții centrului sau/și limbi de circulație internațională.
4. Amenajarea camerei de rugăciune, astfel încât aceasta să corespundă normelor religioase ale utilizatorilor, dar și pentru a oferi un grad de confort optim persoanelor care o folosesc.
5. Efectuarea unor cursuri de prim ajutor pentru personalul medical – asistenții medicali sau altă persoană desemnată de centru.
6. Achiziționarea unor electrozi de unică folosință pentru defibrilare automată externă, două pentru copii și două pentru adulți, deoarece defibrilatorul poate fi utilizat de către asistenții

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

medicali în absența medicului, sau de către orice angajat al centrului care a efectuat un curs de prim ajutor de bază.

7. Încheierea unui contract de colaborare cu un medic de familie sau medicină internă.